

Naučme děti používat digitální technologie k prospěšným činnostem a nedělejme z nich zakázané ovoce

14. 1. 2016 [Novinky](#)

Učitelé v mateřských školách mají chuť se vzdělávat a odvahu inovovat metody a postupy v rámci předškolního vzdělávání dětí, ale potřebují pomocnou ruku. „*Technické vybavení mateřinek je věcí jejich zřizovatelů, my poskytujeme pedagogům především metodickou podporu. Vydali jsme už druhý díl publikace Školka hrou a zřídili devět Metodických center pro předškolní vzdělávání v regionech, kde probíhají metodické dny pro učitele ze spádových oblastí. Čím dříve získají děti zkušenosti s používáním digitálních pomůcek, přesvědčí se o tom, že to nejsou jen hračky a naučí se pomocí nich objevovat nové poznatky, tím snazší bude jejich přechod do první třídy,*“ říká v rozhovoru Miluše Vondráková, vedoucí metodička pro primární a preprimární edukaci neziskové organizace EDUkační LABoratoř (EDULAB).

Jak jsme v současné době připraveni na inovaci edukačního procesu v mateřských školách, na čem by se mělo začít intenzivně pracovat?

Jsme připraveni, pokud si uvědomujeme důležitost podpory a rozvoje předškolního vzdělávání, které jsou založeny na snaze posunout sebe sama a na uvědomění si, že děti připravujeme na budoucnost. Jinými slovy, jsme připraveni, pokud máme vůli něco změnit. Z rozhovorů se stovkami učitelek, které navštěvují naše semináře, vím, že mají vůli a chuť se dál vzdělávat a také odvahu, dát inovaci více prostoru. Dle mého názoru však pedagogové potřebují pomocnou ruku na této cestě. Ruku v ruce by měla jít materiální podpora zřizovatelů, co se týká vybavení, s dalším vzděláváním pedagogů v předškolním vzdělávání – efektivním a především prakticky zaměřeným. Je třeba rozšiřovat jejich pedagogický rejstřík o další inovační metody a postupy. Ukažme jim, jak využít potenciál moderních pomůcek ve svůj prospěch na cestě k naplnění edukačních cílů.

Jaké jsou podle vás moderní trendy v předškolním vzdělávání?

Paradoxně se vlastně vracíme k minulosti, k myšlenkám J. A. Komenského o přímém setkávání dětí se skutečností, s nutností respektovat individuální zvláštnosti, podporujeme myšlenku o příležitostech dětí spontánně zkoumat a objevovat, hrát si... Moderním trendem je podle mne návrat na tento pevný a generacemi ověřený základ v duchu reflektování potřeb společnosti a využívání potenciálu současných pomůcek k přirozenému, efektivnějšímu a zároveň s praxí propojenému vzdělávání.

Předškolní období je pro vývoj dítěte velmi důležité. Dítě si začíná budovat celoživotní postoj a vztah ke vzdělávání. Pro společnost je podstatné vychovat generaci, která se bude umět

prosadit v neustále se zrychlující době, žádá si kreativní a flexibilní odborníky v různých oborech. Tento požadavek by se měl odrážet právě už v příležitostech, kterých se dětem dostává v mateřské škole. Interaktivní poznávací proces je ideální cesta. Moderní trendy má každá doba a neúspěšnější jsou ty, které v sobě integrují věci ověřené, fungující a správně uchopené možnosti nové. Naše doba přináší příležitosti především v nesmírně rychle se vyvíjejících technologiích. Jejich edukační potenciál je značný jak v oblasti motivace, tak v oblasti individualizace, ale také – a tento rozměr je zatím nedoceněn, v oblasti komunikace. Zde je velmi podstatné metodické vedení učitelem. Princip integrace moderních edukačních nástrojů naplňuje myšlenku RVP PV o vhodnosti metod prožitkového a kooperativního učení hrou, založených na přímých zážitcích dítěte, podporujících dětskou zvědavost. Dovolme našim dětem, aby se rozvíjely přirozeně, tedy v kontextu s tím, co je obklopuje. Za naší asistence, ne v područí našich někdy věkem či prostředím zatížených představ.

Připravujete metodickou příručku „Školka hrou“ pro předškolní vzdělávání, hotovy jsou dva díly ze čtyř. Znamená to, že dosud taková metodika pedagogům chyběla?

V současné době už se blíží k dokončení díl třetí, z čehož mám velkou radost. Metodiky pro mateřské školy existují na oborové úrovni. Metodika v širším pojetí tak, jak je zpracovaná Školka hrou, skutečně chyběla, což nám paní učitelky, které se účastní našich seminářů, potvrzují. Její přínos je především v tom, že je zpracována podle RVP PV a to nejen co se týká očekávaných výstupů, ale především v celkovém pojetí zohledňujícím právě RVP PV požadovanou promyšlenou integraci jednotlivých vzdělávacích oblastí. Utvořili jsme nové tematické okruhy, které vzdělávací oblasti nenásilně propojují a reflektují přirozený život dětí.

Jak a k čemu se metodická příručka Školka hrou využívá?

Publikace je svým zpracováním využitelná pro každou učitelku. Je v ní široká škála námětů na činnosti během celého dne, to je jedna z předností našeho zpracování. Promyšlená nabídka aktivit v sobě zahrnuje vždy i takzvaný digitální koutek. Zde se skrývá další z bonusů, a tím je kódový systém, díky němuž mohou digitální materiály využívat i méně technicky zdatné paní učitelky. Pomocí zadání kódu do vyhledávacího políčka na portálu eKabinet.cz se okamžitě zobrazí doporučený materiál. Pro kontrolu jeho správnosti je vedle kódu i jeho PrintScreen. Široká nabídka a především kvalita vzdělávacích materiálů na portálu eKabinet.cz je další z oceňovaných bodů metodiky.

Vedle metodiky jste také v několika regionech otevřeli Metodická centra pro předškolní vzdělávání. Jaká je jejich náplň?

Metodická centra zahájila svou činnost už na devíti místech České republiky, v Praze dokonce ve dvou mateřských školách, dále pak v Pardubicích, Plzni, Ostravě, Olomouci, Brně, Hustopečích a v Ústí nad Labem. Další se připravují v Jihlavě, Náchodě a v Českých Budějovicích. Posláním metodického centra je být místem setkávání a sdílení zkušeností mezi učitelkami v daném regionu. Probíhají zde semináře a metodické dny, které jsou otevřeny nejen pedagogům, ale také rodičům. Všichni mají možnost vidět v praxi, jak moderní pomůcky a postupy fungují a především mají možnost vidět, jakou radost z učení touto formou děti mají.

Proč je podle vás nutné, aby se s digitálními technologiemi seznámily děti už v mateřských školách? Není to přece jen brzy?

Je to nutné a za tím si stojím. Jako učitelka prvních tříd mám osobní zkušenost s rozdílem mezi prvňáčky, kteří měli v mateřské škole možnost se s interaktivní tabulí a s prací na ní setkat a kteří ne. Neumíte si představit, jak je pro tak malé dítě i přes veškerou snahu všech kolem nástup do první třídy náročný. Je toho na jejich psychiku opravdu hodně, proto

můžeme-li některým zátěžovým situacím předejít, měli bychom. Mám na mysli, třeba základní dovednost práce právě s interaktivní tabulí. Na většině škol je běžnou součástí vybavení a děti by s touto dovedností už měly přijít z MŠ. Děti, které takovou příležitost neměly se mezi těmi, pro které je to běžné, viditelně cítí slabší, a to je ta zbytečná zátěž. Nemá s reálným obrazem úspěšnosti ve škole co do činění, ale děti to nedokáží odfiltrovat a chtě nechtě jim nějakou dobu trvá, než tuto dovednost získají. A co znamená brzy? Rozhlédněme se kolem sebe, technologie nás obklopují a pro děti jsou to běžné věci, jako je auto či vysavač. Nedělejme z nich zakázané ovoce, ale naučme děti je používat k prospěšným činnostem. Pochopení, že to nejsou hračky, je základem pro pozdější racionální pohled na jejich funkci.

Stále hovoříme o technologiích ve školách, zda ano či ne, ale pracuje se dostatečně s rodiči dětí?

Komunikace s rodiči je jedním z témat, kterým se na našich seminářích věnujeme. Informovanost rodičů je základním prvkem úspěchu. Musím říci, že se nám to daří. Praxe otevřených dnů v mateřských školách, kdy se rodiče přesvědčují o tom, že jejich děti se s pomocí interaktivní tabule a dalších pomůcek učí s radostí, přirozeně, a že jsou to skutečně pouze nástroje k plnění vzdělávacích cílů, se ukazuje jako dobrá cesta. Rodiče se začínají zajímat o kvalitní digitální vzdělávací obsah, o zkušenosti učitelek, jak nastavit pravidla při práci s technologiemi atd.

I v dnešní době se najde dost odpůrců, kteří jsou proti tomu, aby děti využívaly digitální technologie, dokud neumí číst a psát. Jakými argumenty byste je přesvědčila, aby změnil svůj názor?

Široká debata se vede nad množstvím času, který by děti měly v kontaktu s technologiemi strávit. Jaká je správná odpověď? Tu musí každý hledat u sebe. Nejen učitel, ale i rodič. Čím mladší dítě, tím větší zodpovědnost je na dospělém, který dává dítěti technologii k dispozici. Pokud ví, proč je v tu chvíli její zařazení do života dítěte vhodné a smysluplné, dokáže také určit, kolik času k tomu je zapotřebí. Nikdy by se technologie neměla stát náhradou za člověka.

Vaše organizace spolupracuje také s vysokými školami, jak?

Spolupracujeme s Pedagogickými fakultami Univerzity Hradec Králové, Masarykovy Univerzity v Brně a Univerzity Palackého v Olomouci. Naše spolupráce se zaměřuje na budoucí pedagogy. Na jednotlivých univerzitách vedeme praktické semináře pro pedagogy i pro studenty. Zkušenostmi z praxe našich partnerských škol ukazujeme, jak konkrétně se technologie a digitální vzdělávací obsah ve výuce používá, jaký mají vliv na přípravu a průběh pedagogické práce. Právě péče o budoucí pedagogy je z našeho pohledu důležitá, aby to byli oni, kdo po absolvování vysoké školy přinesou do škol nové myšlenky a především budou vybaveni praktickými dovednostmi, jak vzdělávací proces udělat pro žáky zajímavým, současným a zároveň připravujícím na budoucí život.

Zdroj: [Česká škola](#)

Miluše Vondráková, vedoucí metodička pro primární a preprimární edukaci